

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Inserati:
Enostop. petlitrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več kot trikrat . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Ornig contra Tavčar.

Dr. Tavčar vdarja — na narodno strujo.

V petek je dr. Tavčar jugoslovanske poslanke presenetil z v resnici narodnim govorom. Bilo je to prvič, odkar je državni poslanec. Popred je vedno le sramotil svoje slovenske rojake in najljubše ves svoj narod. To pot pa je govoril korektno. Ni čuda, da so bili jugoslovanski poslanci prijetno iznenadeni in da so mu nekateri še celo čestitali.

Le škoda, da lepi narodni govori, in še na Dunaju, nič ne pomenijo — dokler se na Kranjskem tlačani pri Schweglui in Heinu. Dokler poslednje ne neha — toliko časa na vse naredne besede, naj bodo govorjene v Ljubljani ali na Dunaju, ali pa zapisane v „Narodu“, prav nič ne moremo dati.

Kaj je privedlo dr. Tavčarja, da je nakrat nastopil zopet kot narodnjak?

Žalibog le njegova osebna zadeva.

Ptujski Ornig je težil „Slov. Narod“ odnesno dr. Brumena kot pisca nekega članka in dr. Tavčarja kot odgovornega urednika. Stvar bi morala priti po zakonu pred ljubljanske porotnike, ker se tiska „Narod“ v Ljubljani. A Ornig, zagrizen nemški nacional, dosegele delegacije mariborskih porotnikov. S tem se je sevé pravdni položaj hipoma izpremenil — namesto slovensko-liberalnih naj sedijo dr. Tavčarja in Brumna nemškonalni porotniki. To je bil prehud tobak. Dr. Tavčar se je stogotil in se v petek hudo zadiral v grofa Gleispacha in voditelja justične uprave dr. Kleina. Prvič je začel „na kveder šivani škorn“ kazati in skoro bi bil človek misliti, da se je oživela stara radikalno narodna žila.

A upravičeno vprašujemo pri tem dr. Tavčarja:

Kdo je kriv, da so na Slovenskem postale take razmere? Kdo je na nečuten način povzdignil ugled in pomen nemštva v slovenskih deželah? Kdo je kriv, da danes celo na Kranjskem Nemec gospodari? Kdo drugi nego isti dr. Tavčar s svojo nesrečno dinamitno politiko, ki se danes pritožuje, da utegne sam postati osebna žrtev razmer, koje je sam v prvi vrsti zakrivil! On se pritožuje danes zoper nemško nacionalstvo, ki se ni sramoval, prusjaške Vsenemce mobilizovati proti dr. Susteršiču. Čudno se svet suče — božji mlini počasi meljejo, pa si gurno.

Naše stališče!

Lahko bi danes rekli: Oko za oko, zob za zob! Lahko bi danes rekli, da se dr. Tavčarju prav godi, saj ima „Slov. Narod“ organizirano sistematično obrekovanje že skozi leta in leta, — svest si, da ga ljubljanski porotniki ne obsodijo in da ga štiti tudi še imuniteta. Vemo tudi — in izkušnje imamo, žalostne izkušnje, ki to dokazujejo — da bi se dr. Tavčar rad oval, če bi se kaj podobnega, kot njemu, pripetilo kakemu „klerikalcu“, recimo kakemu uredniku „Slovenčevemu“.

A tako nizko stališče je nam tuje. Resnico povemo, pikro resnico, in smo jo zgoraj povedali — a objektivne krivice ne zagovarjamo. Spominjamo se, da smo tudi mi v pravadah, ki smo jih imeli z „Narodom“, opetovano prosili za delegacijo v njih porotnikov, sklicujoč se na to, da ljubljanski porotniki načeloma le liberalcu prav dajo, — a bili smo vedno načeloma odbiti in izročeni na nož političnim nasprotnikom. Tako je prišlo, da smo postali na Kranjskem brezpravni. To boli. — Nemški nacionalc Ornig je pa kar brez vse težave dosegel, kar se je nam vsikdar dosledno odreklo.

Take pravice načeloma ne moremo in ne smemo priznavati.

Pa še nekaj drugega je. Nevarno načelo, da se zoper slovenske liste delegirajo nemškonalni porotniki, kadar je nemški nacionalc tožnik, — se ne sme nikdar udomačiti. Na tem je interesiran ves slovenski narod. Tu se negre za trenutni strankarski položaj pri nas, tu se gre za eminentno narodno stvar, in zato pričakujemo od naših poslancev, da se v tej stvari nič ne ozirajo na naše liberalce, naj bodo še tako slabi in malevredni, temveč da jih vodi edinole skupni narodni interes. Nikdar ne sme katoliško-narodna stranka pasti na nizki nivo nekaterih naših liberalcev. Pred očmi mora vedno le imeti prihodnost celega naroda. V takih slučajih mora narodno čuteče srce pozabiti vsa druga, četudi še tako bolestna čutila.

Upamo, da bodo naši poslanci iz teh vzrokov glasovali v državnem zboru zoper izročitev dr. Tavčarja sodišču.

Nauk.

Ali se bode dr. Tavčar — ki je edino merodajna oseba v liberalni stranki — kaj učil iz tega slučaja. Ali bode sprevidel, da so marsikateri zadeve veliko važneje, nego „boj zoper klerikalizem“, ki ni rodil drugih sadov, nego da Nemec ošabno gospodari na slovenskih tleh. Ali sprevidi, kam je odvedla nesrečna politika — da se pričinja čas političnih persekucij slovenskih mož, in da se nemško-nacionalna zagrizenost nikakor ne ustavi pred liberalcem? Kam smo prišli! — Duhovi iz dobe meščanskega ministrstva menda zopet vstajajo. Ali gremo še naprej? Ali nismo Slovenci že zadosti ponižani? Ali je „boj proti klerikalizmu“ še vedno glavna stvar — tako dolgo, da sovražnik naše narodnosti prav vse dobi v svojo pest, tako, da bomo celo združeni še preslabotni proti njemu?

Ni dolgo, ko je „Slovenski Narod“ v zadevi ljubljanskega vseučilišča prinesel članek, ki je vzbudil dokaj pozornosti v merodajnih katoliško narodnih krogih. Članek je bil pisan mirno, pošteno, v resnici narodno in končal se je s stavkom, da utegne napočiti nova doba strankarskega življenja na Kranjskem.

Ne vemo, če je ta članek dr. Tavčar sam spisal. Če ga je, mu je le čestitati. — Bila je v njem marsikaka pametna beseda in ves vtisek je bil oni resničnega rodoljubja.

Ali naj smatramo v petkov govor kot dopolnitev onega članka?

Dejanja morajo to dokazati — besede same so kakor soparica, ki izgine.

Za dejanje pa bode kmalo prilika. Dva mandata za kranjski deželni zbor sta v veleposestvu izpraznjena. Ali gremo pod slovensko zastavo v skupen boj? Brezupendanes niveč!

Izdajalstvo soc. demokracije v Litiji.

Na shodu „Slov. katol. delavskega društva v Ljubljani“ se je včeraj razpravljalo o ponesrečeni stavki delavstva v litijski predilnici. Shodu je predsedoval predsednik društva tovariš K. S. Prvi govornik tovariš Moškerc je govoril o vzrokih, povzročiteljih in o posledicah stavke v litijski predilnici, kjer je socialna demokracija, milo rečeno, naravnost izdala delavstvo.

V litijski predilnici vsled brezbriznosti ni bilo organizacije. V tej tovarni so vladale neznosne razmere. Znano je čitateljem iz „Slovenčevih“ poročil postopanje z delavci v tej tovarni. Navajal je še nekatere kričeče slučaje v predilnici, ki našim čitateljem še niso znani. Tako je neka delavka pred Božičem dobila, dasi je delala celi teden, samo 6 krajcarjev, neka druga delavka samo 17, in neka druga delavka, ki je zaslužila 4 krone, je dobila za celi teden le 1 krajcar. Ostalo si je tovarna kar zaračunila za kazni. Neka druga delavka je pa bila kaznovana dvakrat po 80 krajcarjev, ne da bi bila vedela zakaj, in se ji tudi v pisarni ni povedal vzrok kazni. Vse to in pa običajno psovanje ter tepenje v tovarni je povzročilo, da je bilo delavstvo litijske predilnice nezadovoljno. Ker se je letos pričelo kaznovati bolj pogosto, je raslo razburjenje med delavstvom litijske predilnice. To nezadovoljnost je porabil soc. demokraški agitator, znani Mihael Čobal iz Zagorja, da je napeljal vodo na svoj mlin. Prišel je prirejati shode in posrečilo se mu je pridobiti približno 40 članov za socialno demokraško strokovno zvezo tekstilnih delavcev v Avstriji. Kakega duha je poizkušal na teh shodih vcepiti med delavce, razvidimo iz tega, da so njegovi učenci pričeli kazati svojo pristno socialno demokraško oliko s tem, da so psevali nesocialno demokraške tovariše „proklete ajmohtarje“. Govornik naglašal, da osebno ne sovraži nobenega socialnega demokrata, ravno nasprotno ljubi vsakega soc. dem. delavca in to tembolj, ker vé, da so ti nezadovoljni reveži zapeljani po socialnem demokraških judovskih voditeljih, ki delajo z demonično vztrajnostjo po vsem svetu na to, da bi iztrgali iz src zapeljanih revežev zadnjo iskrico krščanskega mišljenja.

Med delavstvo litijske predilnice je zašel socialno-demokraški duh. Jeli čudo? Nikakor ne! Saj je nadzorovalno osobje samo skrbelo zato, da je rasla med delavstvom nevolja, ker je postopalo z njim resjako nelepno. Treba je bilo le iskric, da se je vnel plamen: stavka. Socialni demokratje so se natihoma že dalje časa pripravljali za stavko, čakali so samo prilike, da bi dvignili „punt“, kakor nazivlja delavstvo v litijski predilnici stavko. In posrečilo se jim je. Znano je, kaj je neposredno povzročilo stavko. Nastop Sägerjev proti delavcu Tomažiču je povzročil, da je pričelo vse delavstvo stavkati z namenom, da sprejme podjetništvo na delo nazaj s Tomažičem vred odpuščenemu delavstvu. Stavkujoči delavci so brzojavili v Zagorje „Pod hrusko“ po Miha Čobala. In prišel je. Pri Oblaku je imel preteklo sredo velik delavski shod. Na tem shodu je bilo kakih 400 stavkujočih delavcev in delavk. In Čobal je na tem shodu nastopil kot zmagezavestni delavski voditelj. Krasno je go-

voril. Navduševal je delavstvo, naj vztraja v boju, češ: „Zbrani smo skupaj in hočemo držati stavko, dokler se ne udasta gg. Schwarz & Zublin. Kako bomo mogli vzdržati stavko, ko je organiziranih delavcev pri vas le 47? Mi bomo dali to v časnike, po vseh delavskih društvih in tovarnah bomo iskali podpore. Od hudega ne bomo konec vzeli, ker ga še niso nikjer“. Opisaval je delavcem razne velike stavke, v katerih se je moral udati gospodar. Kakor so delavci skupaj izstopili iz dela, tako bodo šli zopet skupaj na delo. Stavka se poprej ne bo končala, je govoril Čobal, dokler ne bo Schwarz meh kakor hruska in dokler ne bo sprejel vseh delavskih zahtev, če prav ima stavka trajati še tudi 16—20 tednov. Seveda je moral tak govor vzbuditi med delavstvom veliko navdušenje v boju za zmago delavskih zahtev: „Tovarna sprejmi nazaj vse ali pa nobenega delavca“!

„Rdeči prapor“ je pisal o tej stavki med drugim: Delavci v Litiji so hujše izkoriščeni, kakor v staroveški sužnji. Torej če so ustavili delo ni kaj čudnega, temveč nekaj razumljivega, saj tudi vro gre samo tako dolgo do studenca, da se ubije, tako tudi delavci, ki niso mogli več prenašati, so se postavili po robu. Seveda, ošabni tovarnar, ki odira nezavedno delavstvo do skrajnosti, hoče zraven tega, da se v njegovi tovarni poštene delavce pretepava, vzgojiti jih prav po pasje, da bodejo lizali roke svojemu mučitelju. On patetično končuje: „Delavci združite se, da bode preje konec teh parasitov!“

Kdor je opazoval razvoj stavke, je moral biti prepričan, da bo mogočna (?) avstrijska soc. demokracija izvojevala stavko tako, da ne bo odpuščen noben delavec in da bo zopet sprejet na vsak način Tomažič, zaradi katerega se je pričela stavka.

A prišlo je drugače. Konec stavke je pokazal socialno demokracijo v pravi luči! V četrtek so se pričela menda pri glavarstvu pogajanja s Schwarzom in seveda jih je vodil Miha Čobal. Uspeh pogajanj je Čobal naznanil na shodu pri Oblaku, po svoji navadi v dolgem govoru. Rekel je: „Gospod Schwarz se je v toliko udal, da greste zopet vsi na delo, a štirje delavci so odpuščeni! — Nadalje ste sedaj dosegli, da se „štrafovat“ ne sme več, nego zaslužiti delavec na en dan, ljudji tudi ne bodo smeli več pretepavati in jih kaznovati če bi kako pisemce prebrali v tovarni. Mislim, da ste s tem zadovoljni. Po vsi pameti je, da greste zopet na delo, ker takšna množica se v stavki ne more vzdržati. Seveda zdržala bi se že, a poprej bi mogli po vseh tovarnah peklat in fehtat krajcarjev skupaj. To pa je težko, in ljudje cepajo eden za drugim na delo nazaj. (Prvi dan jih je delalo 8, drugi 4!) Najboljše je, da greste zopet na delo in se pripravljate na novo stavko s tem, da se vsi organizirate in stopite v strokovno društvo.

Pri glasevanju je bilo samo 15 delavcev za konec stavke in en delavec je zaklical „pfui!“ Drugi dan, v petek je pa šlo malone vse delavstvo na delo. Kaj je hotelo steriti drugega, ko je je zapustil polubog Čobal!

Izid stavke je naravnost izdajalski! — Malo je bilo stavk s tako sramotnim koncem. O Tomažiču niti govora več ni, dasi je bila pričeta stavka zaradi njega. Malenkostne obljube podjetja ne pridejo v poštev, saj bi jim bil moral g. Schwarz tudi brez stavke ugoditi. Nastop socialne demokracije v Litiji je izdajalski in kaže, da se socialni demokraciji ni šlo za nič drugega, kakor da pridobe delavce za svojo drago soc. dem. „unijo“, kjer morajo plačati visoke prispevke, a imajo le malo koristi od nje. Saj je namen teh zvez le ta, da se rede z delavskimi groši po večinioma judovski soc. demokraški voditelji.

Kako misli nadzorovalno osobje držati pogodbo, dokazuje dejstvo, da je bil že v petek popoldne kaznovan neki Grum, ki

zasluži na dan 88 krajcarjev, za 2 Kroni. In znani Anton Kobal je že v petek esuval delavko Mici Mulh. Resnici najljubo pa bodi povedano, da je podjetništvo zaradi tega kaznovale Kobala, in govori se, da mu je tudi odpovedalo službo. Upajmo da bosta naročila gg. Schwarz & Zublin nadzorovalnemu osebju, naj ravna z delavstvom milo in odpravi strogi kazenski sistem.

Litijska stavka ostane v slabem spominu v zgodovini slovenskega delavstva. Cobal je rekel na shodu v Litiji, da ker pulfra ni, se tudi stavka vzdržati ne more. In vendar je vse sočutstvovalo z delavci! Lahko bi bli nabrali podporo! Če soc. demokracija ne more vzdržati litijske predilnice, kdo ji naj verjame, da bo dosegla delavstvu vsega sveta, kar mu obljubuje! Torej boj soc. demokraciji!

Dr. K r e k je govoril nekako takole: Neuspehi soc. demokracije izvirajo iz njenih napačnih načel. Soc. demokracija stoji na načelu razrednega boja in pravi da vojska mora biti, drugače ne bo nič. Tudi soc. demokracija strokovna društva imajo glavni namen vojsko proti človeški družbi. To gre predaleč, ker odbije delavstvu druge stanove. Širaj je rekurz delavstva na človeško družbo. Vsi stavkujoči ga podpišejo s tem, da stavkajo. Soc. demokracija je pa iz teh rekurzov napravila vojsko. Pri nas je ob stavkah glavna stvar ta, da se celo občinstvo prične zanimati zanj. Tako je delal „Slovenec“ ob raznih stavkah. Ob takih prilikah se je veliko nabralo, ker so vsi stanovi sočutnovali z delavci. Če se pa soc. demokracija loči s sovražstvom od vse druge družbe, se pa tudi družba soc. dem. štrajkov boji. Z nekako skrbjo gleda človeška družba na soc. dem. štrajke in strah pred soc. dem. potlači sočutovanje in ljubezen do delavstva.

Organizacija socialne demokracije meri na to, da morajo biti vsi delavci pod enim klobukom. Socialni demokratje ustanove najprej centralo. Ta centrala pošilja potem svoje agitatorje po raznih tovarnah, da pridobije za socialnodemokratsko strokovno društvo članov. Tam pri centrali mislijo najprej na svoj list in da dobe denarja za tajnika in agitatorje. Dokler nimamo takih organizacij, ki bi vlekle delavce same nase, toliko časa bo delavstvo vedno na tleh. S silo, z lažmi, sleparijami in z nespametnim hujskanjem se ne smejo vleči ljudje v strokovno organizacijo; mora biti taka, da delavci sami uvidijo njeno korist.

Strokovna organizacija mora nastati v kraju samem. Trdne krajevne organizacije pa osnujejo močno centralo. Prvo je delo doma. In tukaj smo nasprotni socialni demokraciji, ne s strankarskih, marveč z načelnih razlogov. Vstop mora biti mogoče delavcu vsakega prepričanja. Socialni demokratje pa delajo nato, da bi bili vsi člani strokovnih društev tudi člani socialnodemokratske politične organizacije, naročeni na strankarsko glasilo, naj plačujejo strankarski davek itd.

Socialnodemokratična strokovna društva dajejo ves denar v centralo in iz tega denarja se vzdržujejo agitatorji in časopisje. Tisti groši, ki se pa pošiljajo na Dunaj, so izgubljeni za delavstvo.

Socialna demokracija ima to načelo, da se ne sme pričeti noben štrajk, če ga ne dovoli stranka. A centrala gleda predvsem na politične korist socialnodemokratične stranke in se boji za svojo blagajno. Ni boljšega zagovornika za kapitalizem, kakor so socialnodemokratične centrale. Da mečejo delavcem pesek v oči, se dogovarjajo s kapitalisti za kako drobtinico. Čakati na dovoljenje centrale pri stavkah je nesmiselno, ker povod stavkam daje večinoma naglo razburjenje.

Ce vprizore socialni demokrati stavko, je njih končni namen povzročiti strah. Pri naših stavkah je pa končni namen prisiliti vodstva tovarn na to, da priznajo strokovna društva in njih odbor kot zastopnika delavstva. Socialni demokratje se tolažijo pri stavkah s prihodnjo soc. dem. državo. A doseči moramo pri stavkah, da se o njih ne bo govorilo, kakor o puntih, marveč da bodo to svetli žarki v boju za pravico delavskega ljudstva.

Predsednik strokovnega društva jeseniškega delavstva G l a v i č nato vrlo dobro ožigos nastop socialnih demokratov ob lanskii stavki na Savi in na Jesenicah. Šli so najprej k ravnatelju g. Luckmannu in potem so svetovali delavstvu, naj gre brez-pogojno na delo, potem pa naj delo odpove ter čez štirinajst dni prične zopet stavkati. S tem bi bili soc. demokratje vse pokvarili, če bi jih bil kdo poslušal. Naznani, da šteje strokovno društvo na Jesenicah že 440 udov.

Tovariš K a r l i č govori o Cobalu, ki je vodil stavko v Litiji, in pravi, da je Cobal nekak „Pantoffelheld“. Opisuje nekaj nečednih dogodkov iz soc. dem. organizacije osebno v denarnih zadevah.

Tovariš C a t a r govori o boječem nastopu soc. demokratov povodom lanskiih demonstracij v tobačni tovarni. Medtem ko je večina delavcev in delavk demonstrirala,

so se pa soc. demokratje poskrili, ker so se bali za svojo kožo.

Tovariš J e r i h a popisuje izdajalsko nastopanje soc. demokracije ob stavki v Vevčah, kateri je sledila ustanovitev kršč.-soc. strok. društva. Če so pisali soc. dem. „Naši zapiski“, da se je strok. organizacija pri D. M. v Polju ponesrečila, so pisali v toliko resnico, ker se je istinito popolnoma ponesrečila soc. demokratska strokovna organizacija pri D. M. v Polju.

Tovariš G o s t i n č a r je pozivljaj delavstvo na osnovanje nepristranskih strok. delavskih društev.

G. dr. E. L a m p e govori o razločku med soc. dem. in med strokovno organizacijo. Prva je le politična in povzdigne nekatere osebe, a za maso delavstva ne doseže nobenega zboljšanja. Strokovna organizacija pa mora imeti kot edini namen zboljšanje delavskega položaja v posameznih krajih. Zato pa mora vsako strokovno društvo imeti svojo blagajno v lastnih rokah, da mu služi v slučaju potrepe.

Končno opisuje tovariš S n o j iz lastne izkušnje stavke v Ameriki

Predsednik K o s zaključil zborovanje in povabi navzoče na shod prihodnjo nedeljo ob pol 10. dopoldne v Selenburgovih ulicah št. 6. II. nadstr.

Rusko-japonska vojska.

Ob Sahu in Hunhu.

T o k i o , 11. febr. Japonci so v četrtki vzeli višino južno od Ihanohibja, potem ko so pregnali dve stotni ruske pehote. — Rusi nadaljujejo obstreljavati levo krilo in centrum japonske armade. — Maršal Ojama poroča, da so Japonci do 10. t. mes. pokopali v okolici Heikontaja približno 2000 mrličev.

Kuropatkin poroča 10. t. m.: Naše patrulje so napravile 7. t. m. zasedo in ujele dva Japonca. Dne 9. t. mes. so vrgli naši strelci Japonce raz neko višino, 3 vrste jugozahodno od Tunkuja.

Hullska komisija.

Iz zanesljivega pariškega vira se poroča, da so vsi člani hullske komisije edini v tem, da je ravnal admiral Roždestvenski popolnoma pravilno. Sedaj bo komisija preiskavala, ali so bile res navzoče torpedovke in čegave so bile. Stirje admirali so tega mnenja, da so bile, peti si še ni ustvaril končne sodbe.

Steselj o vojski.

Dopisnika listov „Petit Parisien“ in „Echo de Paris“ sta v Adenu pralaša generala Steslja, ali bo Rusija mogla zopet dobiti Port Artur. Steselj je dejal: „Da, toda pod pogojem, da postanemo gospodarji na morju. Ako ne, nam more p o z m a g i vrniti izgubljeno trdnjavo le pogodba, in mi bomo z m a g a l i , o tem bodite prepričani. Mandžurijska armada bo naredila to, česar ni moglo izvršiti brodogradje.“ Stesljevi spremljevalci so se nevoljno izražali o Aleksejevu, ki ni ničesar videl naprej in ničesar pripravil.

General Reidt je dejal: „Mi bomo carju vse povedali, izvedel bo vse storjene napake in slišal, zakaj smo bili premagani.“

Steselj na potu domov.

„Daily Mail“ poroča: General Steselj bo v peterburških dvornih krogih sprejet brez vsakih slovesnosti. Izprva je bilo rečeno, da mu bo šla nasproti do Port Saida vojna ladja „Saratov“, ki naj ga pripelje v Odeso ali Sebastopol, kjer bi mu imele biti prirejene velike ovacije. Sedaj so pa to misel opustili.

Za Kondratenkov spomenik.

V Mukdenu so pričeli zbirati denarne doneske, da se napravi generalu Kondratenku spomenik ali kaka dobrodelna ustanova, ki bi nosila njegovo ime.

O Kuropatkinu.

„Varšavsky Dnevnik“ priobčuje pismo nekega ruskega častnika od mandžurijske armade. O Kuropatkinu se glasi tu: Kuropatkin je cel ženij. Za najmanjšo malenkost je vse preskrbljeno. Ne verujte, ako izveste, da ruska armada trpi pomanjkanje. Vsega je v izobilju in general Kuropatkin ne šteti sredstev, da imajo vojaki in častniki vsega dosti na razpolago. O strateških uspehih armade nočem govoriti. O tem imam svoje prepričanje, ki ga pa nočem vsiljevati nikomur. Rečem le, da ni vse, kar se je izvršilo, tako slabo, kakor se marsikomu v Rusiji zdi.

Car in Grippenberga.

Peterburg, 11. februarja. Car je poslal tajnika Bezobrazova naproti Grippenbergu. Njegova naloga je, preprostiti Grippenberga, da bi se vrnil k armadi in mu dal dokumente, ki jih prinaša z bojišča, kakor znano proti ruskim poveljnikom.

Rusija naroča na Angleškem podmorske čolne.

„Standard“ poroča, da je iz neke angleške luke odplul 9. t. m. parnik, na čegar krovu se je nahajal podmorski čoln. List trdi dalje, da je Rusija naročila v angleški ladjedelnici 12 podmorskih čolnov.

Kuropatkin ne bo odpoklican.

„Daily Mail“ poroča iz Peterburga: General Kuropatkin ne bo odpoklican, kar želi Aleksejeva stranka na ruskem dvoru, ker car dobro ve, kako je Kuropatkin priljubljen pri armadi in pa ker v tem času neče noben veliki knez prevzeti nadpoveljništva.

Kako je razdeljena ruska armada v Mandžuriji.

Ruska armada v Mandžuriji je razpostavljena sledeče: Desno krilo, druga armada, prej Grippenberga šteje: Osmi, deseti evropski, prvi sibirski kor ter drugo in peto evropsko strelsko brigado, 10.000 mož konjenice, 350 topov. Tretja armada, Kaulbars, ki stoji v centru, šteje: Prvi, šestnajsti in sedemnajsti evropski in četrti sibirski kor, prvo evropsko strelsko brigado. Prva armada pod Linevičem na vzhodnem krilu šteje: Drugi, tretji in peti sibirski kor. Kje stoji šesti sibirski kor, se ne ve.

Argentinijska

svojih ladij ni prodala res Rusiji. Tako zagotavlja argentinski poslanik v Londonu. Torej ne bo resnična vest, da je 7 argentinskih ladij že na potu k baltičskemu brodogradju.

Obleganje Vladivostoka.

„Daily Telegraph“ poroča preko Šangaja iz Tokia: Japonci so naročili štiri vojne ladje po zgledu najnovejših angleških ladij. Vsi topovi, vredni 500.000 funtov, se naroče na Angleškem. Ko bo milejše vreme, bo glavni cilj Japoncev obleganje Vladivostoka. Sodijo, da bo admiral Kamimura poizkušal, ko se bo pričela bitka ob Sahu, Vladivostok odtrgati od kopnih zvez.

Baltičsko brodogradje.

Baltičsko brodogradje še vedno leži v zalivu Nossy B. Iz Peterburga ne dobi nikakih poročil. Brodogradje je spremljano od 17 transportnih parnikov, vstevši francoski parnik „Esperence“, ki ima na krovu 1000 ton zmrznjenega mesa. Pred koncem februarja ne bo zapustilo zaliva. — Iz Zanzibarja poročajo 11. t. m., da je že od četrta usidranih pri Dar es Salumu 5 ruskih križark.

Ne bo miru.

Iz Peterburga poročajo listi, da je zopet izginilo upanje na mir, ker se je car odločil za energično nadaljevanje vojske. — Pariška izdaja „Newyork Herald“ pravi, da ni resnična vest, da bi bili veliki knezi prestopili k mirovni stranki

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič ne gre v Mandžurijo.

Peterburg, 11. febr. V inozemstvu razširjene vesti, da bo veliki knez Nikolaj Nikolajevič odpotoval v Mandžurijo, se ne potrjujejo.

Japonska in Mandžurija.

Japonski poslanik Hajaši se je izrazil v nekem razgovoru, da Japonska ne namerava anektirati Mandžurije. Japonska ima ondi velike trgovske interese. Ravno vsled tega so nastale sovražnosti. Ako bo Japonska zmagala, bo Japonska odprla Mandžurijo svetovnemu prometu ter jo postavila pod kitajsko suverenost.

Francija in vojska.

V Londonu sodijo, da bi Francija rada videla, da bi baltičsko brodogradje kmalu zapustilo francoske luke. Francija poizkuša vplivati na Japonsko, da bi stavila lahke mirovne pogoje. A ti poizkusi nimajo uspeha. Vsled tega sodijo, da vojska ne bo kmalu končana.

Košut pri cesarju.

Dunaj, 13. februarja. (Kor. urad.) Cesar je tu včeraj ob 11. uri dopoldne sprejel v posebni avdienci predsednika združene ogrske opozicije, Franca Košuta. Košut je natančno pojašnjeval politični položaj s stališča neodvisne stranke. Cesar je jako pazljivo sledil izvajanjem ter jih vzel na znanje. Košut se je mudil pri cesarju tri četrt ure, nakar je bil odslovljen z največjim odlikovanjem. Ko se je voditelj neodvisne stranke vračal v svoj hotel, mu je priredila ovacije več sto glav broječa množica.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg je miren. Število štrajkovcev se je očitno zmanjšalo v Putilovi tovarni še ne delajo. Garnizija v Peterburgu je za vsak slučaj pomnožena. Splošno senzacijo vzbuja hišna preiskava pri Witteju.

V Varšavi je v vseh tovarnah zopet ustavljeno delo. Splošna stavka se je v Varšavi zopet pričela.

V Sosnovicah traja stavka dalje. Pri spopadu pri Katarinskem rudniku dne 10. t. m. je bilo ubitih 27 delavcev in neki dijak, ki je slučajno šel mimo, 12 delavcev je umrlo v bolnišnici, 36 jih je bilo težko ranjenih, število lahko ranjenih je neznano.

Angleški listi poročajo, da je starejši sin grofa Tolstega imel dveurno avdienco pri carju. Car se je menda izrazil, da že dva meseca izdeluje program, po katerem bode v kratkem sklicano ljudsko zastopstvo.

G o r k e g a bodo menda pripeljali v Rigo, kjer bo sojen. Žena ga je smela sedaj že drugič obiskati. Da bi mu izročila zimsko obleko, se ji ni dovolilo. Gorki sme v ječi pisati, a vse mu potem sproti uničijo. Žena je preslila, naj se pospeši preiskavo, ker je Gorki vedno bolj jetičen.

Na dan 27 t. m. je določena deveta mobilizacija na Rusko-Poljskem in sicer to pot v Varšavi in Lodzu. Bati se je nemirov.

V Batumu stavka traja dalje. Ustavljeno je ves tovarni promet na železnicah. Srednje šole so zaprte. Strojnika nekega vlaka so stavkujoči umorili.

V Lodzu se posestniki tovarn dovolili delavcem 60 urni delavnik na teden in zboljšanje plače pod pogojem, da danes zopet prične delati. Če danes v Lodzu ne pridejo delat, bodo tovarnarji tovarne zanedolocene čas zaprli.

Car je naznanil, da se poseben odbor posvetuje o vzrokih delavske nejevolje v Peterburgu in okolici in o sredstvih, da se v bodoče to prepreči. — V odboru bodo tudi industrijci in delavci. Predsednik bo carju osebno poročal.

Vesti, ki so napovedovale za včeraj nove nemire v Peterburgu, se niso obistinitile. Kakor smo že zgoraj povdarjali, je v Peterburgu mir. Ceste kažejo navadno lice.

Iz Kutaisa poročajo, da se je ondi dne 1. februarja pričela stavka. Cestni nemiri so bili udušeni. En stražnik je bil obstreljen, 40 oseb, med njimi nekaj srednješolcev je aretiranih.

Plemiči v Samari so poslali na carja addresso za reforme

Iz O p o č k e , okraj Pskov, se poroča, da je bilo med ondotni rezervni bataljoni razdeljenih mnogo revolucijonarnih proklamacij, v katerih se je vojaštvo pozivalo naj se upre proti odpošiljavi na bojišče.

V Tiflisu so se zbrali mestni zastopniki na posvetovanje, kaj naj se stori, da se zopet napravi red. Ker je došlo povelje, da mora biti posvetovanje tajno, so mestni zastopniki se razšli, češ, da na tak način ne morejo pomiriti duhov.

Občni zbor ruske cesarske tehniške družbe je sprejel resolucijo, katera zahteva kongres prizadetih faktorjev za ureditev delavskega vprašanja in popolno prostost pri teh posvetovanjih.

Iz Aten se poroča, da je grška vlada prepovedala vsa cerkvena opravila za žrtve ruskih nemirov.

Carigradski nadškof. — Zanimivosti.

Carigrad, 1. febr.

Sredi meseca februarja dojde novi nadškof carigradski, Giovanni Tacci Porcelli, ki je bil doslej škof v Citta della Pieve na Laškem. Škof je šele 41 let star in je bil gojenec papeškega zavoda „Dei nobili“. Značilno je, da ga je sv. stolica imenovala za carigradskega nadškofa, ne da bi se bila poprej posvetovala s francosko vlado, dasi je bilo to doslej stalno v navadi. To je posledica protiverske politike na Francoskem. Mimogrede bodi omenjeno, da je Francija prav radi te svoje politike izgubila zlasti v Orijentu zelo veliko na svojem ugledu.

Sv. stolica bo odslej, kakor se čuje, brez posredovanja francoske vlade občevala s turško vlado, za kar se je trudil že prejšnji papež in se turška oblastva tudi želela. Toda Francija je stavila vedno zapreke. Prihodnji nadškof bo imel tudi te nalogo, da Turčija dobi lastno zastopstvo pri Vatikanu in se osvobodi; v tem oziru francoskega varuštva; zato je sedanji papež imenoval za škofa takega moža, ki je absolvirati diplomatsko šolo „Dei nobili“.

23. januarja je umrl grški založnik knjig v Carigradu, C h r i s t o d u l o s , ki je vse svoje premoženje zapustil v narodne namene, in sicer: 200.000 frankov za grško bojno ladjevje, knjigarno v Atenah pa za ondotno narodno knjižnico. Svojemu sinu je prepustil prav skromni ostanki in pa knjigarno v Carigradu. Takih novic seve listi v turškem cesarstvu ne smejo objavljati, ker se z njimi po turškem mnenju mir kali. — Pretekli teden je ušel iz klavnice močan bik, ki je pomandral na ulicah več ljudi, zlasti otrok v Peri; eden naših patrovs se je komaj izognil nesreči. Tudi tega naši listi niso prinesli. Zato pa domače časopise berejo le tisti, ki tujih nimajo. Prihodnjič vam sporočim o obisku sultana nove palače.

Dnevne novice.

„Slovenec“ in strankarstvo.

S Štajerskega smo dobili več jako prijaznih priznanj, ker smo v zadevi dr. Tavčar-Ornig takoj pokazali, da nam je predvsem za pravico in da pozabimo takoj na strankarstvo, kadar moramo biti pravični svojemu nasprotniku. Tega načela se bo držal „Slovenec“ vedno! A gospodje, ki nam v tem slučaju izrekajo svoje priznanje, naj pa bodo dosledni in naj gledajo, kako se „Narod“ obnaša proti nam, in naj nas potem sodijo!

Tavčarjeva impertinenca.

Sobotni „Sl. Narod“ je čutil potrebo obratiti radi Gleispacha tudi dr. Suteršiča in „Slovensko zvezo“, češ, „da ni pričakovati, da bi spravili škandalozne razmere o graškem nadsodišču pred drž. zbor dr. Suteršič in njegovi prijatelji, o katerih se vé, da se nahajajo v tajni, a intimni zvezi z velikim „prijateljem“ slovenskega naroda, grofom Gleispachom“. To je navadna Tavčarjeva impertinenca. Samo to je res: Ko se osebno trpeli naši somišljeniki vsled neznosnih sodnih razmer, in ko je Gleispach puščal naše pristaše obsodbi liberalnih porotnikov, smo tiho prenašali. „Slovenska zveza“ v celoti in posamni njeni člani posebej so pa že večkrat najodločnejše nastopili proti krivicam, ki se gode slovenskim uradnikom pod graškim nadsodiščem, ko je šlo za splošno korist. „Narod“ meni, da slovensko javnost lahko farba, kakor hoče, zato si upa na dan z zgoraj omenjenimi impertinencami, ki pa nas in naših poslanseveda ne morejo odvrtiti, da ne bi čuvali slovenskih pravic tudi takrat, če je to v prilog dr. Tavčarju. Nam in našim poslancem je dr. Tavčar nič, splošno slov. stališče pa vse.

Zahvala Strossmayerjeva.

Biskup Strossmayer objavlja: Proslava moje devetdesetletnice mi je prinesla toliko čestitek, dragocenih dokazov velike ljubezni in spoštovanja, zlasti iz rojstvenega mi mesta Osjeka, da ob svoji previsoki starosti tudi ob najboljši volji nisem res v stanu, da bi se vsem posebej zahvalil. Zato prosim, da vsi vsakega spoštovanja najdostojnejši čestitelji, prijatelji moji, izvolijo tem potem vzprejeti mojo najpriskrnejšo zahvalo. Tudi jaz vračam vsem in vsakemu ljubezen za ljubezen, spoštovanje za spoštovanje, ter se v cenjeni spomin, zlasti v sv. molitev najtopleje priporočam. — Djakove, 8. februarja 1905. — Strossmayer.

Dr. Krekov „Socializem“.

Kakor znano, je dr. Krekov „Socializem“ že davno popolnoma razpečan. Popraševanje po njem pa je še vedno veliko; zlasti bi to znamenito dele rade nabavile razne knjižnice, ako bi se moglo dobiti. Zato se obrača „Slovenska krščanska socialna zveza“ do vseh onih gospodov, ki imajo „Socializem“, pa bi bili pripravljeni, knjigo odstopiti, z uljudno prošnjo, da to naznanijo „Zvezi“, ki drage volje plača za njo prvotno ceno (18 snopičev à 30 v = 5 K 40 v, vez. 6 K 40 v).

Zadnji pok v železniškem predoru.

Iz Boh. Bistrice, 9. t. m. Včeraj so minerji zanetili zadnji mino v predoru. Bil je to zadnji pok v predoru. Ko so težaki odvedli razstreljeno kamenje ven, so minerji prostor, kjer je počila zadnja mina, okrasili z mlajem, zelenjem ter napisom: Bog daj srečo — Glück auf! Zapeli so par slovenskih pesem ter radostnim obrazom še-le na večer po napornem delu prišli peš iz predora. Podjetnik jih je radostno sprejel ter jim poleg hvale podelil še precejšnjo vsoto nagrade. V spomin na končano delo dobi vsak delavec še posebno kolajno (svetinjico). Na tej je na eni strani vtisnjeno gorovje s Črno prstjo in sv. Barbara, držeča roko nad portalom predora; na drugi strani pa je napis „v spomin“ ter ime podjetništva grofa Cecnici. Na farnem pokopališču bo podjetnik postavil dostojni nagrobni spomenik onim, ki so med delom umrli ali se ponesrečili. Pravzaprav se je ponesrečil ves čas le eden, edino ta je bil, kojega so mrtvega iz predora prinesli. Drugi so včinoma umrli v bolnici. Nagrobni spomenik bo marmornat veličasten obilisk. Na njem bodo vpisana imena umrlih delavcev. Tudi bo okrabel podjetnik, da se bo vsako leto na dan sv. Barbare opravila za

vse čase sv. maša za umrle delavce pri grajenju predora.

— **Promoviran** je bil na vseučilišču v Černovicah za doktorja filozofije realčni profesor in Ljubljani gospod Maks Mandl, ki je bil že pred 20 leti promoviran v Heidelbergu.

— **Nova prepoved.** Šolske oblasti so prepovedale šolskim učencem raznašati politične časnike.

— **Žganje na delu!** Posestnik Šimen Lukan iz Lazov pri Zg. Tuhinju je dne 9. t. m. že precej pijan prišel na Selo k Petelinšku, kjer so ravno „figovec“ kuhali. Tu je še pil, šel v listjak in — umrl. Ali se je v njem žganje vnelo, ali ga je zadela mrtvoud, ali je zmrznil, to bo določil sodnijski ogled, ki je pa počasn. — Sicer pa cveto po solčnih rebrih trobentice.

— **Dr. Durst**, suplent na goriški gimnaziji, radi katerega je bil nedavno nastal štrajk v sedmem in osmem razredu, je iz Gorice premeščen v Pulj.

— **Poneverjenje.** Včeraj je prignal orožnik v ljuški zapor Marijo Anžur, pošto potovko z Jančega. Obdolžena je, da je defraudirala že pred 6 meseci 300 K, katere je nekdo iz Amerike poslal svoji ženi. Potovka trdi, da jih je izgubila ali pa, da ji je kdo denar vkradel, da je zapazila to takoj, pa se ni upala povedati.

— **Za župana v Litiji** je bil izvoljen prejšnji župan g. Damjan.

— **Nesreča na železnici.** Ponesrečil je včeraj v nedeljo na kolodvoru v Šmarjah pod Ljubljano Jožef Habjan, posestnik iz Luč pri Žalni. Peljati se je hotel iz Šmarja v Žalno ter šel kljub opominu železniškega uslužbenca proti vlaku št. 2215. Med tem ga zgrabi lokomotiva prihajajočega vlaka št. 2216 ter ga podere. Veliko čude je, da ga ni popolnoma raztrgalo. Poškodovan je na glavi. Prepeljali so ga z vlakom, ki dohaja ob pol 9. uri zvečer v Ljubljano na južni kolodvor in od tod z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Uspešno pogozdovanje goličav kmečkoga posestva.** Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo je v letu 1904 naslednjim posestnikom iz Kranjskega priznalo premije oziroma pohvalna pisma za uspešno pogozdovanje goličav in sicer: a) pohvalna pisma (diplome): Francetu Magajna iz Gor. Vretnice, Josipu Smerdel iz Nemškevasi, Francetu Klemen iz Črnošnjic, Avgustu Novak iz Železnikov in Ivanu Jonke iz Mozela; b) premije v znesku po 40 kron: Mariji Vehovec iz Trzina, Matiju Švigelj iz Borovnice, Petru Schemitsch iz Reintala in Francetu Perz iz Male Gore; c) premije v znesku po 20 kron: Jakobu Kobal z Broda, Janezu Kandare iz Dau, Janezu Cvetnič iz Nemškevasi, Francetu Zupančič iz Kamnič in Janezu Rovšek iz Dola. En prosilec se je zavrnil, ker izvršena pogozditev ne odgovarja stavljenim pogojem.

— **Sin razsekal očeta.** Iz Trsta poročajo: Te dni so našli v viziniški okolici na polju glavo nekega moža. Poizvedovanja so dognala, da je 16letni sin posestnika Oclena umoril v postelji svojega očeta. Nečloveški sin je potem mrliča razsekal, prekuhal in očetovo meso dal žreči psom. Morilca so 11. t. m. zaprli. Rekel je, da je umoril očeta zato, ker je hotel preprečiti, da bi se oče še enkrat poročil.

— **Nevaren tat zaprt.** Zaprti so v Gorici nekega 40letnega Pikuša s Kranjskega, ker so našli pri njem velik zavoj cvetk in drugih rečij; rekel je, da mu jih je dal neki cerkovnik v Ljubljani. — Pikuša pozna policija kot nevarnega tatu.

— **Vojaške vesti.** Ker se tako naglo ne more preskrbeti vojašnice za oni eskadron huzarjev, ki pride v Gorico dne 1. aprila, bodo ti začasno nameščeni pri posameznih posestnikih, ki imajo za to priprave hleve. Ker ni danes v Tolminu dovolj prostora, da bi se tam namestil jeden celi lovski bataljon, nameščene bodo začasno 3 stotnije v Kanalu, a jedna v Tolminu.

— **Nepoštteni polir.** Jožef Sladek tesarski polir z Dunaja je bil v službi pri tvrdki Rella & Comp. na Boh. Beli. Zgradil je dvema tamošnjima zasebnikoma 2 baraki, in ker dotičnika nista imela v to svrhu dovolj materiala, vzel je potrebno Sladek iz posesti tvrdke, ne da bi ta zato vedela in jo je na ta način oškodoval za okoli 70 kron. Sodišče ga je obsodilo na 6 tednov težke ječe.

— **Iz Aleksandrije** 4. febr. 1905. Slikanje cerkve sv. Katarine so ta teden dovršili italijanski slikarji, pričeli so z delom lanske poletje. Cerkev krasi podoba svetnikov, ki so bili rojeni ali živeli v Aleksandriji. Okusno, dasi priprosto je prenovljena sedaj naša edina župnijska cerkev. V našem samostanu se je nastanil dragi sobrat Fra Ignacij Strukič iz Bosne, znani hrvaški pisatelj. Podal se je v Egipet, da bi okrepil svoje rahlo zdravje v milem podnebnju elensinske riviere. — Danes je odpotoval tukajšnji nemški kurat P. L. a-

dislav Pintner v svoje domovino na Moravsko. — Predpustna veselica avstr.-ogrške naselbine v Aleksandriji se je vršila, kakor poroča H. Messaggiere Egiziano minolo soboto v korist avstr. dobrodelnim napravam in je uspela izborna radi velike udeležbe najmenitnejšega občinstva izmed vseh evropskih naselbin. Dvorana hotela New Khedivial je bila krasno prirejena in ozaljšana z doprnim kipom cesarja Fr. Jož. Gen. konzul grof Koziebrodski je s fino dvorljivostjo sprejemal skupno s soprog povabljen. Ko je vstopil guverner, ga je pozdravila godba s himno kedivijevo. Ni mogoče popisati krasnih toalett gospa in gospic. Z ene besedo: cvet aleksandrijskega občinstva je tekmoval pri tej priliki. Prisostvovali so razni konzuli kot italijanski s soprogo, francoski, angleški, nemški, perzijski itd. kakor tudi častniki angleške križarice „Essex“ in oni iz posadke v mestu. Buffet je bil najraznovrstnejši in najtočnejša postrežba. Damam je posebno ugajala elegantna borsetina, v kateri je bil plesni red. Pred plesom se je v hodniku dogodil ta-le komični prizor: Advokat C. je podal gospej B. roko, ko jo je pozdravil, a ona je je zavrnila in odklonila. V istem trenutku vstopi g. B. in razžaljeni advokat zahteva od njega zadoščenja ter mu razburjen žuga. G. C. prehitil žugajočega in mu prileži dve zausnici, katerih mu pa tudi on dolžan ne ostane. Udje komiteja so ju pomirili in prosili, da naj se odstranita iz dvorane.

— **Občni zbor muzejskega društva** za Kranjsko bode dne 27. t. m., ob 6. uri zvečer v konferenčni sobi I. državne gimnazije.

— **Občinski odbor na Bledu** je soglasno sklenil v svoji zadnji seji, protestirati zoper samonemške napise pri novi železniški progi Beljak-Celovec-Trst in napraviti prošnje, da se napravijo na tej progi dvojezični napisi.

— **Poštna vest.** Provizorična poštna pomožna uradnica Marija Tratnik je premeščen iz Kamnika v Ljubljano, provizorična poštna uradnica Ana Merše pa iz Komende v Kamnik.

Štajerske novice.

Š **Zaupni shod** so imeli minoli petek, 10. t. m. celjski Slovenci. Razpravljale so se važne šolske zadeve. Izdal se ni nikak komunike.

Š **Umrli** je pri Spodnji sv. Kunigundi bivši župan Jožef Černe, star 77 let.

Š **Prestavljen** je g. dr. Mohorič od sodišča v Ormožu v Marenberg. Zopet uspeh nemške gonje.

Š **Slovensko delavsko podporno društvo v Celju**, katero so celjski Nemci iz dosedanjih prostorov pregnali, je dobilo mnogo ličnejše prostore v posojilnični hiši v Savinjski ulici. Tukaj se ne bo bati preganjanja in je mnogo prijetnejše v vsakem oziru. Društvo se je že preselilo v nove prostore.

Š **Častnim kanonikom v lavantinski vladikovini** so od cesarja na novo imenovani sledeči p. n. gg.: Šlander Anton, dekan v Starem trgu; Bezensek Juri, župnik v Čadramu; Erjavec Peter, župnik v Trbovljah.

Š **Bela zastava.** Pri Sv. Lenartu v Slovenskih Goricah zavihrala je dne 11. t. mes. ob deseti uri depoldne bela zastava raz sodno hišo — in še vihra. Ako bo vihrala vsaj pet dni, potem boste dobili zopet poročilo in sicer o mirnem in poštenem življenju prebivalcev lepih Slovenskih gor.

Ljubljanske novice.

Iz **Zdravstvene razmere v vojašnici.** V novi infanterijski vojašnici se nahaja poseben objekt, kjer stanujejo oženjeni podčastniki z družinami. Tam se pa nahaja v drugem nadstropju, torej v neposredni dotiki s stanovanji imenovanih podčastniških družin, soba za vojaške bolnike, kjer se vrše tudi zdravniške preiskave. Vojaki, ki zahajajo k preiskavi, imajo vsekakor razne, čestokrat tudi nalezljive bolezni. Kako lahko je mogoče, da bodisi na hodnikih, straniščih itd. nalezijo tudi otroci kako bolezen. Ali je potrebno in za zdravstveno stanje koristno, da je bolniška soba nameščena tam, kjer so stanovanj, mesto da bi bila izolirana, ko se vendar brez težave dobi drug in prikladnejši prostor kje v pritličju. Pozivljemo mestni magistrat, naj uvažuje te vrstice in ukrene potrebne korake! — Tudi sicer se da glede sanitarnih razmer v vojašnicah mnogo pisati. Nezaustavne priprave za kopanje, v najhujši zimi nezakurjene sobe, kjer vojaštvo prezeba itd. kriče po izboljšanju. — Se to-le: v šentpetrski vojašnici nima vse moštvo niti enega zaprtega stranišča, in še ta so tako oddaljena drug od drugega, kot nikjer drugod. Zadnji nedostatek je go-

tovo v pre mnogih slučajih vzrok prehlajenjem, nemalokrat tudi, ker so klozeti zgrajeni kot grede za kokoši, povod nalezljivim boleznim.

Iz **Sedemdeset grošev.** V soboto smo naznanili socialnodemokratsko predavanje o revoluciji in Rusiji, ki so mu lačni „prireditelji“ hoteli privabiti poslušavcev in njihovih grošev s skromno opazko, da se vrši v „Katoliškem domu“. Naša netica je pomagala. Nabralo se je — sedemdeset ljudi, kar pomenja sedemdeset grošev. Prizor za bogove! Tisti suhi, drobni fantek, Kojgel Linhart, ki mu ravno prve mehke mušafice poganjajo izpod noska, je stal na odru in deklamiral. Silno lepo se je podalo, ko je s svojim mladim grlcem, ki ž njim še ne more izgovarjati trjih soglasnikov, klicati živijo gjevoluciji in pobijal gjuško vladu. Vmes je vpletel tudi dr. Suteršiča in „Slovenca“, ki je po njegovem glavni vzrok, da je Gorki še vedno zaprt. Z Rusijo je tudi v najožji trditvi prijazna laž, da so nemški socialni demokratje dosegli tamošnje starostno zavarovanje. Kojgelček, le tako naprej, morda te sprejmejo iznova h kaki kasi! Celoten vtisek fantkovega mehko-grozne sermone je bil tak, kakor če deklince drugega razreda pojo: „Z orožjem in desnico nesimo vragu grom“, ali če glinški dečki pojejo tisto vojaško, ki se v nji berejo besede: „Če teče kri, iz nosa teče...“ Edina žalostna stran včerajšnjega predavanja je račun. Inerati so stali najmanj deset kron, dvorana 10 kron; dobilo se je pa le sedemdeset grošev. Kojgelček — božček!

Iz **Veliko palačo** z modernimi trgovinami, veliko restavracijo in vrtom namerava zgraditi g. Degenghi namestu sedanje hiše št. 6 v Selenburgovih ulicah poleg pošte. G. Degenghiem sta v družbi še dva druga kapitalista. Zgradba bo veljala baje dva milijona.

Iz **Lah z nožem.** Predvčerajšnjim je prišel v neko gostilno v Kolodvorskih ulicah brezposelni ključar Alojzij Lanziner iz Solfeldena, okraj Briksen, in zahteval od natakariče poljub. Ker mu natakariča ni ugodila, je potegnil iz suknjiča dolg nož in s tem natakariči grozil, da jo bo zabel, ako ne dá takoj poljuba. Ko je natakariča začela upiti in klicati na pomoč policijo, je Lanziner pobegnil, popustivši nož v gostilni.

Iz **Predpust.** V soboto in včeraj je bilo v Ljubljani 43 plesnih veselice!

Iz **Policijskega nadzorstva** je pobegnil že 16krat kaznovani postepač Anton Poznik iz Kamne gorice.

Iz **Umrli** so: soproga mestnega računskega revidenta gospa Lija Debevec, konist Karol Crusič; v bolnici: Ursula Kavčič, gostija, 70 let; Gregor Zibert, 62 let.

Iz **Plesni venček pevkega zbora „Glasbene Matice“** bil je gotovo edna izmed najlepših plesnih zabav letošnjega predpusta. — To je bilo živahno vrvenje! — Zabava je bila neprisljena, skoro bi rekli, famillijarna, brez vsake pretirane napetosti, in to je prav. — Blizo 350 posetnikov, med temi impozantno številu dražestnih plesalk v okusnih — a ne svilenih in baš zato lepih — toaletah napolnilo je veliko dvorano „Narod. doma“. — Prvo četvorko plesalo je 92, drugo 96 parov; to število se tudi pozneje ni skrcilo; skoro vsi navzoči so vstrajali do pozne jutranje ure. — Najlepša plesna točka je bila „Kolo“. Za aranžma gre vse priznanje g. Sancinu, ki je z vso njemu lastno spretnostjo vodil plesne točke.

Iz **Slavčeva maskerada** — „1001 noč“ je v vsakem oziru dobro izpala. Mnogoštevilno občinstvo je napolnilo prostrano sokolsko dvorano. Videli smo lepo število mask, med katerimi so bile nekatere naravnost elegantne. Maskarado je med drugimi posetilo večje število častnikov tukajšnje garnizije.

Iz **Tatvina.** V soboto dopoldne je prišel neki gost v Daksovo gostilno v Florjanskih ulicah in zahteval četrtinko vina. Ko je bila natakariča odšla v drugo sobo, je gost snel z zidu neko sliko, vredno 8 K in odšel. Ko so tatvarino opazili, je šel gostilničar okrog starinarjev, kjer je res našel sliko pri starinarju Vidmarju. Tat jo je bil prodal za 1 K.

Iz **Poneverjenje.** V soboto je dal pekovski mojster Franc Maskič v Florjanskih ulicah št. 24, vajencu Josipu Tomažiču za 8 kron kruha, da ga je nesel prodal na Ig. Vajenec je na Igu prodal ves kruh, povrh pa še koš in se ni več vrnil. Ko je prišel vajenec včeraj nazaj brez kruha in koša, ga je povabil policijski stražnik na ričet Tomažič je bil poneveril svojemu mojstru že poprej enkrat za 6 kron kruha, a ga mojster takrat ni naznanil, ker je mislil, da se bode vajenec popboljšal.

Iz **Razglas.** Podpisani mestni magistrat mladeničem rojenim 1882, 1883, 1884 in 1886, ki stopijo letos v naborna, odnosno

črnovoja leta, naznanja: 1. da se bo dne 18. februarja ob 9. uridopol dne vršilo žrebanje v smislu § 32. vojnih predpisov I. del, pri tukajšnjem uradu in sicer v pisarni vojaškega referenta. To žrebanje, h kateremu ima vsakdo pristop, velja za one mladeniče, ki izpolnijo letos 21. leto (rojstno leto 1884) in torej letos pridejo prvič k naboru; 2. da so od 8. do 18. februarja imeniki onih mladeničev, kateri pridejo letos k naboru, pri tukajšnjem uradu v uradnih urah, v pisarni vojaškega referenta, vsakteremu na ogled. Kdor opazi kak pogrešek, napachen vpis, ali ima pomislek proti zaprošenim ugodnostim, ali proti prošnjam za nabor v bivališču, naj to pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu; 3. da so od 8. do 18. februarja pri tukajšnjem uradu, v uradnih urah — v pisarni vojaškega referenta — imeniki domačih in tujih, leta 1886 rojenih, letos v črno vojno stopivših mladeničev na ogled. Pogrešek naj se pismeno ali ustno naznanijo tukajšnjem uradu. — Mestni magistrat ljubljanski, dne 31. jan. 1905.

Koroške novice.

Osmešil se je celovški magistrat s svojim vmešavanjem v boj za slovenske matrike. Ali ne ve, da so matrike popolnoma cerkvena in vladna zadeva. V zadnji seji mestnega zastopa se je sklenilo, zateči se radi enega slučaja, ki se je v mestni župniji vpisal slovenski, k deželni vladi za pomoč. Naslednja oblast bo že storila svojo pravično dolžnost in magistrat bo za en nos bogatejši.

Vse jim prav pride nemškim hajlovcem. Slovenski vpis nekega krsta v krstno knjigo glavne mestne župnije v Celovcu izkoriščajo v škodo glede popraviljanja omenjene cerkve, češ, ker se v tamošnjem uradu uganja slovenska politika, ne damo nič. No menda ne bo veliko škode! Hajlovci itak ne daje veliko. Za slučajno škodo pa naj bo odgovoren tisti, po katerega krivdi je prišel ta slučaj v javnost. — Ali je bilo tega treba? To je nemška nestrpnost!

Razne stvari.

Najnovejše.

Kazinsko gledališče v New Yorku je pogorelo. — Stroške za stavke v ruhrski pokrajini cenijo na 90 milijonov mark. — Stavka delavcev v pariških elektrarnah je bila včeraj končana. — Avstro-ogrska eskadra se mudi v Atenah. — Zatvoritev dekliskega gimnazija v Varšavi. V Varšavi na dekliski gimnaziji so dijakinje zahtevale, naj se uvede poljščina kot učni jezik. A ker ravnatelj ni hotel sprejeti te zadavne spomenice, so ga dijakinje med pokom napadle in mu razpraskale obraz. Zavod so vsled tega zatvorili. — Krst najmlajšega avstrijskega nadvojvode je bil na Dunaju 11. t. m. Krstili so najmlajšega sina nadvojvode Leopolda Salvatorja za Franca Jožefa Karola Leopolda. — Mlad morilec. Iz Oedenburga poročajo, da je v St. Gotthardu 12letni Jožef Tomel zabodel na poti iz šole 10letnega Konrada Lukasza.

Spas. Srbski učiteljski pripravniki v Somboru so ustanovili antialkoholno društvo. Dozdaj so imeli enkrat zabaven večer brez alkohola in tri sestanke. Z največjim veseljem pozdravljamo to gibanje med srbskim učiteljskim naraščajem. Gotovo bi se dalo tudi med Slovenci v tem oziru kaj napraviti. Tudi naši pripravniki in zgornjegimnazijci bi gotovo imeli med seboj kaj idealnih mladeničev, ki bi se že za mlada pripravljali na boj proti alkoholizmu. A starodavni cofasti paragraf, ki prepoveduje dijakom vsako društveno življenje, zavira tudi to. Srbi so naprednejši!

Vodka. Odkar traja sedanja vojna, trudi se čifuti, da bi pokazali svetu Ruse kakor družbo samih pijancev. Sam nemški polkovnik Gädke pravi, da uživajo Nemci in Angleži več alkoholičnih pijač, nego Rusi. On pravi dale, da če se Rus tudi napije vodke enkrat, prestante prav lahko brez nje tudi dalj časa. Ako jo uživa, temu je krivo mrzlo podnebje, v katerem prebiva, — a pri vsem tem je pričelo na Ruskem živahne abstinentično gibanje.

Mesto — žrtev morja. Iz Lizabone poročajo: Pred nekaj meseci so pričeli morskali valovi prvič prodirati v znano portugalsko-ribiško in kopalsko mesto Espinho ter groziti najbližjim hišam. Kar se je zdelo takrat le enkratni slučaj, je postalo polagoma nevarno. Zopet in zopet je udarjalo morje v mesto in hiša za hišo se mu je umikala, cesta za cesto je prišla pod valovje. Na malem gričku sezidana cerkvice se je ustavljala dolgo časa, ker je masivno zidovje odbijalo morje; a velik orkan je razrušil nekega dne tudi cerkvico. Ostal je le še zvonik na gričku, a kipeči valovi so požrli tudi njega z 81 hišami, ki so jih ljudje že zapustili. Tam šumi sedaj že morje, ki pa prodira vedno naprej. Prej ali slej bo pod vodo celo mesto.

O Egiptovskem mostu, ki se je v Peterburgu podrl, ko je šlo čezenj vojaštvo, pravijo strokovnjaki, da je bil tako slabo zgrajen, da so ga mogli prepustiti prometu le po zanikrnosti. Zgradil ga je l. 1827. inženir Hristianovič. Takih zgradb je v Peterburgu baje še več, zlasti Pantelejski most, ki bo tudi enkrat v Nevo padel.

Vesela dogodbica iz ogrske volilne borbe. Na Erdeljskem se nahaja mal volilni okraj, ki nima več ko 160 volilcev. Ta okraj je pošiljal v ogrsko zbornico kot svojega poslanca že mnogo let nekega budimpeštanskega odvetnika. Volilci so mu bili tako zvesti, da se mu ni bilo treba ničesar bati. To pa je imelo seveda svoj tehten vzrok. Dotični poslanec je namreč vsako leto plačal svojim volilcem neko gotovo sveto, da mu ostanejo zvesti. Toda ne vsem, ampak le 82, da je imel večino. Ostalih 78 volilcev se je sicer penilo jeze, a pomagalo ni nič; dobili niso ni „groša“. Ko so se pa bližale volitve, prišel je k poslancu župan dotičnega okraja ter naznanil, da vlada med 78 volilci veliko razburjenje, tudi opozicijski duh se je silno okrepil, da je že nevarno. Poslanec se je zanašal na svojih 82 volilcev ter je župana precej ošabno odpustil. Vsled tega je razžaljeni župan zaprisegel maščevanje. Ko se je približal volilni dan, je imelo 82 volilcev shod, na katerem so postavili za kandidata budimpeštanskega odvetnika. Ostalih 78 volilcev pa se je temu uprlo in pričel se je pretep. Kar pride na volišče župan, ki da zapreti šest pretepačev, vsi pa so pripadali dvainosemdesetorici. Zaslišal jih je šele po volitvi; tako niso mogli voliti in izvoljen je bil kandidat, ki ga je postavilo onih 78 volilcev, z dvema glasovoma večine. Budimpeštanski odvetnik je dobil le šestinsemdešet glasov.

Razvoj novinarstva. Največ časnikov imajo sedaj Nemci, namreč 5500: od teh je 800 dnevnikov. Na Francoskem izhaja 2819 časopisov, od katerih jih četrti del izhaja vsaki dan, oziroma po večkrat na teden. Za Italijo, ki ima 1400 časopisov, prihaja Avstrija, potem španjolska, Rusija, Grška in Švica. Vsega vkup se v Evropi tiska 20.000 novin. V Aziji izhaja 3000 časopisov, v Afriki 200, od teh v Egiptu 30. V Severni Ameriki se izdaja 12.500 novin v raznih jezikih, med temi je tisoč dnevnikov. Japonci imajo 1500 časopisov. Ako se računa prebivalstvo vse zemlje, tedaj prihaja en časopis na 82.000 oseb.

Obupno dejanje očeta. V Berlinu je v sredo ustrelil trgovec Ackert svojega 4letnega sina v sobi nekega berlinskega odvetnika, potem pa še sebe. Ackert se je poročil pred 5 leti. V zakonu je imel 2 otroke: 4letnega dečka in 2letno deklico. Pred nekaj meseci pa je vložila njegova žena tožbo za ločitev. V sredo se je v tem razpravljalo v pisarni dotičnega odvetnika. 4letnega sinčka bi moral oče pustiti materi. Nesrečni oče je prosil pisarniško osobe, naj ga en čas pusti samega z otrokom v sosedni sobi, kamor sta šla oče in sin. Nekaj časa je osobe še slišalo smeh otrokov, potem je postalo tiho, nato sta počila dva strela. Preplašeno osobe plane v sobo in najde očeta mrtvega, deček pa je umrl med vožnjo v bolnico.

Pisalni stroji. V Zedinjenih državah Severne Amerike je 47 tovarn za pisalne stroje. V minelem letu jih je bilo prodanih za 12 milijonov frankov.

Francoščina in Angleščina na gimnazijah. Te dni je na Dunaju pod predsedstvom deželnega šolskega nadzornika St. Kappa zberovalo več uglednih avstrijskih šolnikov, da se posvetujejo, dali bi ne kazalo uvesti na gimnazijah francoščino ali angleščino kakor obligaten predmet? Po temeljni razpravi so sklenili soglasno, da naj se deluje na to, da se eden teh jezikov uvede na gimnazijah kakor relativno obligaten predmet.

Mlada stara mati. Tridesetletna stara mati živi v Potsdamu na Pruskem. In sicer je to neka delavka, ki je s 15 letom povila hčerko. Mati je dala otroka v vzgojo drugam. Sedaj pa je hčerka naredila po materinem vzgledu ter tudi kot 15letno dekle dala življenje otroku.

Književnost in umetnost.

*** Vojska na Daljnem Vzhodu.** Vsebinska 12. snopica: Kuropatkinov generalni štab. Japonske nesreče na morju. Lev na mine. Ljudstvo in vojska. Steselj. Bitka pri Kinčovu. Slike: Aleksandra, ruska carinja. — Ruski car Nikolaj II. — Carski grad Kremlj v Moskvi. Admiral Vitheft. Ruski zdravniki in častniki pri počinku. Car Nikolaj II. blagoslovlja vojake pri odhodu na bojišče. Ruski koledniki. General Steselj. V Port Artur dovažajo proviant. Generalmajor Fok, poveljnik 4. sibirske strelske brigade v Port Arturu.

*** „Zora“.** Pravkar izšla IV. štev. „Zora“ prinaša sledečo vsebino: Franc Tersegav: Odprto pismo g. cand. phil. Pavlu Grošelj. Danimir: Oj mamka, kaj ste se

solzili? Y.: Se ena beseda o podpornem društvu za slov. dijake. Iv. B.: Povratak k Majci (korač). M.: Narodne pesmi. Glasnik: dr. M. Prelesnik. — Promocija. — „Savica“. — Rokovnjači na Dunaju. — Listek: Na „naših“ vseučiliščih. — C. kr. nemška gimnazija. — Zenske študije. — Pojasnilo.

Iz slovanskega sveta.

sl Vzhod odpira Rusiji svoje zaklade. Rusko je po triletni težavni stavbi dozidalo v srednji Aziji novo železnico Orenburk-Taškent in jo je izročilo nedavno prometu. Le-ta železnica, ki veže srednjo Azijo s središči ruske države, je zelo važna v političnem, stratežnem in gospodarskem pomenu. — Dozdaj ni bilo nobene naravnostne zveze z evropskimi železnicami in z zakaspijsko črto. Sedaj gre železnica iz Krasnovodska in Usu-Ade čez Mero in Samarkand naravnost v Taškent. Po tih novih črtah okrajšala se je pot iz Orenburka v Taškent tako, da ni treba ovinkov čez Kaspijsko jezero. Ker je Orenburk že zvezan z evropskimi železnicami, ima Rusko zvezo z najbolj oddaljenimi točkami srednje Azije: Nova železnica ima pa tudi velik stratežničen pomen, zakaj sedaj Rusko lahko spravi svoje vojaštvo v razmerno kratki dobi do same meje Afganistana in Pamira, torej tja, kjer se sedaj hoče udomačiti Anglež. Cela pot od nemško-ruske meje do Taškenta bo trajala samo 2 tedna! Tretji in največji pomen nove železnice je narodno-gospodarski. Neobdelani srednje-azijski svet bo pri modrem gospodarstvu bogat vir novih narodnih dohodkov in njegovi naravni zakladi bodo zelo povzdignili rusko obrtnijo. To velja v prvi vrsti o ruski tekstilni obrtniji, zlasti bombaževi obrtniji. Rusiji, ki danes dve tretjini bombaža dobiva iz tujine, bo imela v kratkem bombaž doma. Glavna naloga Rusije sedaj bo, da bi se na ozemlju, h kateremu se je po novi železnici približala, tudi gospodarski uveljavila. Zavolj tega mora obrniti izseljevalno strugo v notranjo Azijo in tako tja poslati živelj, ki bi domorodne Turkmene, Arabe, Perzijane, Kirgize itd. navadil rednega tovarniškega dela. Črta Orenburk-Taškent bo, da cilj zelo omogočila. — Anglija bo, v kratkem dobila v notranji Aziji močnega konkurenta — rusko obrtnijo. Po novi železnici bo Rusija dobivala cene svilo, iz velikih notranje azijskih jezev množino rib, nova železnica bo povzdignila izvoz riža in sadja v Rusijo itd. Za zdaj je pomen nove železnice samo stratežničen, a kmalu bo koristila Rusiji tudi v gospodarskem oziru, zlasti kadar se bo izpolnilo nadaljno upanje: sezidanje nove železnice počez Afganistana in Perzije do Perzijskega zatoka. Rusiji so se odprli novi bogati viri dohodkov, ki bodo nadomestili zgube, katere ji napravlja vojska z Japonci in notranji nemir. Vzhod odpira Rusiji svoje zaklade. —

sl Češka skladba za papeški glasbeni zbor. Edvard Albert iz Kromeriza je zložil za papeški domači godbeni zbor v duhu čeških narodnih pesni zlasti hanaških, skladbe in posvetil je sv. očetu. Sv. oče je dedikacijo sprejel ter podelil skladatelju odlikovanje „pro ecclesia et pontifice“.

Italijanski kralj za kmeto.

Dunaj, 11. februarja. Italijanski kralj Viktor Emanuel III. je začel akcijo, da se osnuje mednarodna zveza za povzdigo poljedelstva po vzoru Kanade. Amerike in Danskega. K temu ga je nagnil ameriški ekonomist Lubin. Predsednik francoske republike je brzojavno častital laškemu kralju k tej iniciativi. Tu se tej akciji ne pripisuje nobena važnost, ker Italija naj prej sanira svoje gospodarske razmere, preden vpliva na druge.

Telesna kazen na Danskem.

Odsek danske zbornice o predlogi glede vpeljave telesnih kazni za nekatera hudo delstva, je imel v soboto svoje poročilo. Večina odseka je bila za to, da se s telesnimi kaznimi kaznujejo razne nasilnosti in npravni prestopki.

Grofica Montignoso.

Grofica Montignoso je izjavila, da je postala le žrtev nove dvorne intrige in da so vse pravljice o novem ljubavnem razmerju neresnične. Saksonski soc. dem. poslanci, 21 na število, so zažugali z interpelacijo, ako se bodo poizkušala nasilna sredstva proti grofici.

Telefonska in brzojavna poročila.

Litija, 13. februarja. Med delavci tukajšnje topilnice je splošna nevolja, ker jih vodstvo sedaj sredi zime pošilja na daljši dopust. Sedaj dela komaj 30 oseb. Kaj je temu vzrok? Govori se, da ima vodstvo gotove špekulacije napram akoionarjem.

Dunaj, 13. februarja. Poroča se, da je pri včerajšnji avdijenci cesar Košutu obljubil znatnih gospodarskih koncesij Ogrski. Pol ure za Košutom je bil sprejet v avdijenci prestolonaslednik Franc Ferdinand, katerega je vladar obširno informiral. Tisza je danes došel sem in bo jutri od cesarja sprejet v avdijenci. Po otvoritvi ogrskega drž. zbora s prestolnim govorom in po konstituiranju bo zasedanje odgodeno, da se reši ministrska kriza.

Praga, 13. februarja. Češki agrarci so se laškemu kralju brzojavno zahvalili za njegov predlog na korist kmetom.

Lvov, 13. febr. Poljski listi poročajo, da je predsed. rusk. ministrskega sveta Witte dejal, da pride v 6 tednih pri posvetovanju na vrsto tudi poljsko vprašanje in da Poljaki dobe nekaj novih koncesij, na obširne reforme pa z ozirom na Nemčije ni misliti.

Berolin, 13. februarja. Ob rusko-nemški meji je dovoljeno ruskim orožnikom, da zasledujejo nekaj časa ruske begunce tudi na nemških tleh. Isto pravico imajo nemške obmejne straže glede nemških begunccev.

Peterburg, 13. febr. Med Anglijo in Rusijo so razmere vedno bolj napete. Anglija je z denarjem zanetila rusko-japonsko vojsko. Med obema se bje hud boj za prvenstvo v Aziji; le ena faza v tem boju je sedanja vojska. Za vojsko se ima Rusija zahvaliti le Angleški. Sedaj se pripravlja Anglija tudi v Indiji proti Rusiji, ter podpihuje Afganistan, da bi zgrabil za orožje. V K a b u l u s e z b i r a a r m a d a 80.000 mo ž in z n a t n e s i l e s e m o b i l i z u j e j o t u d i v H e r a t i .

Tokio, 13. febr. Parnik „Paros“, ki je vozil gradivo za zgradbo ladij in živila v Vladivostok, je bil zaplenjen na višini pri Jesso.

London, 13. februarja. Japonci pretiravajo število ruskih izgub pri Henhotaju. Japonci trdijo, da so Rusi izgubili 30.000 mož. Na mandžurijskem bojišču je silen m r a z 40 stopinj C. pod ničlo.

Libava, 13. febr. Tretja eskadra je dobila povelje, naj bo pripravljena za odhod. Admiral N e b o j a t o v j e r a z o b e s i l a d m i r a l s k o z a s t a v o n a o k l o p n i c i „Imperator Nikolaj I.“ Admirla velikega kneza Aleksija danes tu pričakujejo.

London, 13. febr. Ruski poslanik je v avdijenci pri kralju izročil kralju carjevo pismo, v katerem car popisuje razvoj dogodkov na bojišču.

Carigrad, 13. febr. Izjava italijanskega ministra za zunanje stvari o sporazumu Avstro-Ogrske in Italije glede Makedonije in Albanije je pri turški vladi napravila velik vtisek. V pogodbi trozveze ni dotičnih določil, skoro gotovo so bile dotične točke odobrene pri znanem sestanku v Opatiji.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Književna poročila.

Novosti:

Peters, Liber Jesu Fili Sirach sive ecclesiasticus hebraice K 3.60. — **Thomas Heimerken a Kempis-Pohl, Opera omnia:** Volumen VI: Sermones ad Novicios. — Vita Lidewigis virginis K 5.22. — **Stökl-Wohlmuth, Lehrbuch der Philosophie** I. Band: Lehrbuch der Logik. Achte Auflage K 7.20, vezano K 9.60. — **Neschler, Gabe des heiligen Pfingstfestes.** 5. Auflage K 4.32, vezano K 6.24. — **Bessmer, Störungen im Seelenleben** (87. Ergänzungsheft zu den „Stimmen aus Maria-Laach“) K 3.—. — **Hense, Grundzüge der philosophischen Propädeutik** K —.84. — **Proschwitz, Der Katholik auf dem Leidensweg des Herrn.** Sechs Fastenpredigten selbst einer Karfreitagspredigt. K 1.20. — **Schlör-Katschner, Fastenpredigten.** I. Cyklus: die Parabel vom verlorenen Sohn. — II. Cyklus: die Schule des Kreuzes. — Gelegenheitspredigten für die Fastenzeit. K 2.40. — **Leicht, Die Klagelieder des Propheten Jeremias.** Fastenpredigten K 1.08. — **Diessel, Auf Kalvarias Höhen.** Ein Wegweiser in den Tagen der geistigen Einsamkeit. K 5.40. — **Hortmanns, Herz Jesu-Predigten.** K 2.40. — **Landois, Das Studium der Zoologie** mit besonderer Rücksicht auf das Zeichnen der Tierformen. Ein Handbuch zur Vorbereitung auf die Lehrbefähigung für den naturgesch. Unterricht an höheren Lehranstalten. Mit 685 Abbildungen. K 18.—. — **Atlas der Heilpflanzen** verfasst von Seiner Kaiserlichen Hoheit Erzherzog Josef von Oesterreich etc. Bildlich dargestellt von Ihrer Kaiserlichen Hoheit Margarethe Clementine Fürstin von Thurn

und Taxis, Erherzogin von Oesterreich. Sämtliche in Prälat Kneipp's Schriften vorkommende Heilpflanzen auf 230 Tafeln in Vielfarbendruck verteilt in 60 Lieferungen à 60 h. — **Roh S. J., Die Grundirrtümer unserer Zeit** 84 vin. — **Spillmann S. J., Tapfer und Treu.** Memoiren eines Officiers der Schweizergarde Ludwigs XVI. Historischer Roman. Vierte Auflage 2 zvezka K 6.—, vezano K 8.40. — **Reinhard, Auf nach Betlehem** zum Hause des Brotes. Dichtungen über die heilige Eucharistie in betrachtender Form. Vezano K 3. — **Kranich, Schlichte Spende** Gedichte, Vezano K 2.40. — **Schulz, Op. 13** Missa Sancta Caecilia für Sopran, Alt, Tenor und Bass. Partitura K 2.40.

Raznoterosti:

Mayer-Emonski, Mučenci. Starokrščanska povest K — 90. — **Vrhovnik, Sv. Ahacij** s tovariši mučenci, kranjske dežele pomočnik. K 30. — **Morawski, Wieczory nad Lemanem.** Wydane trzecie. Cena brosz. 2 kor. — **Knjižnica za vjeroučitelje. Knjiga II.** Heffler, Pobjeda psihološke metode na pedagoško-katehetskem tečaju u Salzburgu — **Kerbler, Anleitung zur Geschäftsführung der Vorschusskassenvereine.** (Spar- und Darlehenskassenvereine) nach dem System F. W. Raiffeisen. 4. Auflage. K 5.—.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Zahvala.

Za mnoge dokaze presrčnega sočutja med boleznijo in ob smrti našega iskreno ljubljene očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Mateja Waide zasebnika

in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izrekamo presrčno zahvalo vsem udeležnikom, osobito preč. g. župniku Martinu Malenšku in prebl. g. županu Iv. Hribarju ter gg. uradnikom južne železnice.

Ljubljana, 12. februarja 1905.

Žalujoci ostali.

271

Karola Crušic

komptoarista

ki je v nedeljo, dne 12. februarja 1905 ob 9. uri zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi in mučni bolezni, v 45. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal. 269

Pogreb boče v torek, dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Slomškove ulice št. 3. k sv. Krištofu.

Nepozabnega pokojnika priporočava v pobožno molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 13. febr. 1905.

Marija Crušic, mati.

Pavla Crušic, sestra.

Mesto vsakega drugega obvestila.

Važno za kolesarje!

Prosimo svoje cenjene odjemalce koles, da nam že sedaj poverijo svoja popravila potrebna kolesa, ker se ta dela izvrše pred sezono brez izgube časa za kolesarje in mnogo temeljiteje. 249 3—2

Majvdaneje se priporoča

Iv. Jax & sin,

trgovina šivalnih strojev in koles v Ljubljani.

Št. 724
s. š. sv.

Razpis stavbe.

Zaradi oddaje zgradbe novega šolskega poslopja za dvorazrednico v Hinjah vršila se bode zmajševalna dražba 267 3—1

dné 29. marca 1905

v prostorih občinskega urada v Žužemperku s pričetkom ob 10. uri dopoldne.

Do tega časa se sprejmejo tudi pismene ponudbe (oferti), ki naj bodo sestavljene po predpisu § 1 stavbenih pogojev in se glasijo na c. kr. okrajni šolski svet v Rudolfovem.

Posamazna dela te šolske stavbe so proračunjena kakor sledi:

1. Dnarsko in zidarsko delo	15.000 K — h
2. Tesarsko delo	3471 " 52 "
3. Mizarsko	2000 " — "
4. Ključavničarsko delo	1129 " 50 "
5. Kleparsko	755 " 22 "
6. Pokritje strehe	643 " 86 "
7. Pleskarsko delo	409 " 27 "
8. Slikarsko	135 " 11 "
9. Steklarsko	419 " 62 "
10. Pečarsko	890 " — "
11. Naprava kapnice 1000 K in drvarnice 250, skupaj .	1250 " — "
12. Šolska oprava	1331 " — "

Skupaj . 27.435 K 10 h.

Zadevajoč pripomočke, t. j. načrti, troškovnik in stavbene pogoje si vsakdo lahko ogleda v navadnih urah pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Rudolfovem in pri županstvu v Žužemperku.

Pisanim ponudbam je pridjati 100% kavcijo onih del, na katere se ponudba glasi.

C. kr. okrajni šolski svet Rudolfovo

dné 8. februarja 1905.

Priporočamo švicarska vezila

za telesno in posteljno perilo ki glede trpežnosti ne zaostaja za ročnim delom. Dobi se v Ljubljani samo pri

Antonu Šarcu, specialna
trgovina za opreme nevest,
Sv. Petra cesta št. 8.

42 12—6

Dr. Ivan Oražen, zdravnik v Ljubljani

daje na znanje, da je otvoril na **Turjaškem trgu št. 4** v prvem nadstropju svoj lastni

ortopedično - zdravilni zavod,

v katerem se bode zdravilo: raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, nejednake rame, skrivljene, ploske in čokaste noge, nejednaka ledja i. t. d. 185 4—4

Telovadili bodo tudi zdravi otroci, da se pri njih zabranijo taka pohabljenja. (Proste vaje in vaje na aparatih.)

Masaža za odrasle. Vse to se bode izvrševalo pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki daje pojasnila ob svojih ordinacijskih urah od 9.—10. dop. in od 2.—3. pop. v Wolfvovih ulicah št. 12, I. nadstropje.

Delniška stavbinska družba „Union“ v Ljubljani
išče za centralno kurjavo hotela 266 2—1

kurjača

veščega tudi ključavničarskih del.

Kurjač bi bil obenem oskrbnik hiše v Frančiškanski ulici. Zahteva se popolno strokovno izobrazbo, znanje slovenskega in nemškega jezika. — Plača 1200 kron na leto in prosto stanovanje.

Ponudbe naj se vložijo do 25. februarja pri podpisanemu.

Dr. V. Gregorič, predsednik.

Knjigarna

J. Krajec nasl. v Rudolfovem priporoča iz lastne zaloge spise Krištofa Šmida.

Do sedaj so izšli sledeči zvezki:

- I. zvezek: **Ljudevit Hrastar. — Golobček.** Posl. P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- II. **Jozafat, kraljevi sin Indije.** Posl. P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- III. **Pridni Janezek in hudobni Mihec.** Posl. F. Flor. Hrovat. Mehko vezan 80, trdo 1 K.
- IV. **Kanarček, Kresnica, Kapelica v Gojzdu.** Posl. P. Hugolin Sattner. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- V. **Slavček. — Nema deklica.** Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- VI. **Ferdinand.** Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- VII. **Jagnje. — Starček z gore.** P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- VIII. **Pirhi. — Ivan, turški soženj. — Krščanska obitelj (družina).** Posl. P. F. Hrovat. Mehko vez. 60, trdo 80 v.
- IX. **Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba.** Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- X. **Ludovik, mladi izseljenec.** Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XI. **Najboljša dedščina. — Leseni križ.** Posl. P. F. Hrovat. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- XII. **Roza Jelodvorska. — Izdalo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani.** Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XIII. **Sveti večer.** Posl. Fr. Salezij. Mehko vezan 60, trdo 80 v.

Spisi Krištofa Šmida se bodo nadaljevali. Name-njeni so naši mladini ter so bili čestokrat pri-poročeni od raznih strani. Primerni so kot darilo ob vsaki priliki, zato je tudi na zahtevanje ve-žemo v primerno obliko.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, sredk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih pri izžrebanju najmanj-šega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 18 150—17

„SLOVENEČ“

se prodaja

odslej v naslednjih ljubljanskih
tobakarnah ozir. trgovinah:

Bisjak Ivan, Boboričeve ulice 10
Blasnik Lovro, Stari trg 12.
Blaž N., Dunajska cesta 12.
Brus Maks, Pred škofijo 12
Celnovar Lovro, Kolodv. ulice 33.
Dolenc Helena, Južni kolodvor.
Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1,
Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2
Kanc Albin, sv. Petra cesta 14.
Kristan Ivan, Reačjeva cesta 24.
Kuštrin Agnesa, na Bregu 6.
Mralikar Avg., Sodnijske ulice 4.
Omejo Terezija, Karlovska cesta 32
Pihler Ivana, Kongresni trg 3.
Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
Saje Ant., Dunajska cesta 19.
Sever Mar., Gosposke ulice 11.
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Swatek Jos., Mestni trg 25.
Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10
Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg.
Veseli Andrej, Prešernove ulice 20.
Vrhovo Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Bohinjska Bistrica:

Mio Grobotek, trgovec.

Celovec:

Josip Sowa, prodaja časnikov.

Cerknica:

Ivan Lavrič, (konsumno društvo).

Gorica:

Jos. Schwarz, Šol. ulice 2.

Hrenovica:

Stef. Dužnik.

Hrušica pri Jesenicah:

Katarina Krivo.

Idrija:

Valent. Treven, trg, 102.

Javornik:

Stefan Podpac, trgovec.
Leopold Zorč, trgovec.

Jesenice:

Adela Balch.

Kamnik:

Fran Subelj, trg., 39.

Kranj:

Karol Florian, knjigotržec

Leskovec pri Krškem

Franco Starec, trgovec.

Logatec:

Maks Japelj, trgovec.

Novomesto:

J. Kraec nasl., knjigotržnica.

Postojna:

Helena Orešek, trg. 76.

Radovljica:

Oton Homan, trgovec.

Ribnica:

I. J. Vendelin Starec, trgovec,

Sodražica:

Marija Kruc v Kmet. društvu.

Spod. Šiška:

Maks Lavrenčič, trgovec 3.

Stari trg p. Raketu:

Ivan Tura (konsumno društvo).

Škofjaloka:

Janez Potočnik.

Št. Peter:

Fran Novak

Trnovo, Notr.:

Franco Cvetač (kmetijsko društvo).

Trst:

Mihael Lavrenčič, Piazza Caserma 1.

Vipava:

Fran Silvester.

Zidan most:

Mary Peterman, kolodvor.

Ciril-Metodove biškote

zahtevajte slovenski rodoljubl
vsaki prodajalni in pekarni. Ti
piškoti so najboljši.

Naročila sprejema družina založnik B
H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Zitaik.

„Kat. bukvarna“ v Ljubljani

priporoča

= ženinom = in nevestam

te-le knjige:

Kratek poduk o svetem zakonu. Za slovenske zaročence in zakonske sestavi Janez Zabukovec, župnik. Cena 70 v., po pošti 10 v. več. Kdor naroči deset izvodov, dobi enega kot nameček, vrhu tega izvršimo naročila nad 25 izvodov poštne prosto.

Pouk krščanskim staršem. Po naročilu knezoškofa ljubljanskega dr. Antona Bon. Jegliča, po nemški knjigi obdelal Frančišek Bleiweis. Cena 50 vin., po pošti 10 vin. več. Kljub izvanredno nizke cene dodamo na dvajset naročenih izvodov en prosti izvod.

Koristno darilo za ženine in neveste sta nadalje molitveni knjigi znanega škofa Avgušтина Egger: *Der christliche Vater in der modernen Welt. Erbauungs und Gebetbuch. Die christliche Mutter.* Knjigi sta vezani vsaka za-sé v elegantno črno usnje z zlato obrezo. Cena obeh knjig K 7-80, po pošti 20 vin. več.

Diessel, Wegweiser für gläubige Eltern. Ein Beitrag zur christl. Hausbibliothek K 1-44, po pošti 10 vin. več.

Za uradno poslovanje služijo v tem oziru častiti duhovščini naslednje knjige: Kosec, Katol. zakonsko pravo z ozirom na državne avstrijske postave. Cena K 2—, vezano K 3-20, po pošti 30 vin. več (naročniki na homiletični mesečnik „Duhovni pastir“ dobijo nevezano knjigo za polovično ceno: K 1—, oziroma K 2-20.

Poč, Duhovski poslovnik. Drugi popravljeni natis K 4—, vezano K 5-20 po pošti 30 vin.

Dannerbauer-Pugnet, Praktisches Geschäftsbuch für den Curat-Clerus Österreichs. Zweite Auflage, vezano K 24.—.

„Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.

Pijte Klauerjev „Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.
5441 50—141

Cena škatljici 20 vin. — Manj nego 11 škatljic, ki stanejo 2 kroni, se po pošti ne pošilja.

Veliko zalogo absolutno zjamčenega pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, 45 in 50 kron, rdeče po 30 do 40 kron postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru cenje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega. 1731 18

V zalogi je tudi **tropinsko žganje.** Zadruga pri večjih naročilih izjemne cene,

Za obilne naročbe se priporoča:

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Naprodaj je hiša

z malim posestvom in velikim vrtom na Dolenjskem, dve uri od Ljubljane, blizu kolodvora.

Več se poizve na Gilncih pri Ljubljani št. 141. 241 3-2

Iščem za župnišče na deželi izurjeno in pošteno 236 3-3

kuharico

katera bode imela tudi primerna dela opravljati. — Mesečna plača po dogovoru.

Naslov pove iz prijaznosti uprav. „Slovenca“.

Že skozi 19 let

boleham na želodcu. Po poskušajah z različnimi zdravili sem začel leta 1896. rabiti Vašo

**tinkture
za želodec,**

ki mi je vedno prav dobro služila kot učinkujoče zdravilo, pa ne le meni, ampak tudi raznim boleham osebam, katerim sem jo podaril. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur, ki trpi na želodčni bolezni. 790 50—40

Friderik Repolusk,

župnik v št. Vidu nad Valdekom, p. Masing, 16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše „železnato vino“ se mi je pri mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini, kakor pri drugih obično izborni obneslo. Prav posebno je bil njega učinek očividni pri slabokrvnih, pri osebah oslabiljenih prebavi in nerednem krvotoku ter podobnih defekti. Zato morem Vaše res izborni železnato vino iz lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič,

župnik pri št. cerkvi, p. št. Jernu, Dolenjska 1. marca 1904.

Naročila vasperejma proti povzetju in točno izvrje oje odlikovani lekarnar G. PICCOLI, Ljubljana lekarna „Pri angelu“, Dunajska cesta, dvorni založnik Njihove Svetosti papeža.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.